

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/6/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418200107
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyvová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2018:4418200107.1

Uznesenie

Okresný súd Nové Zámky, v spore žalobkyne: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, Q., zastúpená: Advokátska kancelária Gabriela Hrbáčová, s. r. o., so sídlom Bratislava, Malý trh 2/A, IČO: 47 252 961, proti žalovanému: F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. I., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd z a k a z u j e žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov.
- II. Súd z a k a z u j e žalovanému písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať žalobkyňu.
- III. Súd p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa cestou svojej právnej zástupkyne doručila dňa 09.01.2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov, písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami kontaktovať žalobkyňu. Návrh odôvodňovala tým, že je bývalou družkou žalovaného a zároveň poškodená, ktorej sa žalovaný dňa 24.03.2017 vyhrážal, a to takým spôsobom, že jej počas hádky vulgárne nadával, správal sa agresívne, ťahal ju za vlasy a potom ako mu žalobkyňa povedala, aby odišiel preč, že je na ceste polícia, na ňu žalovaný viackrát zakričal, že ju zabije, pričom jej hrozil so vztýčeným ukazovákom a pozeral sa jej pri tom do očí, následne chytil žalobkyňu pod krk, následkom čoho padla na zem, pred odchodom ešte rozbil rukou sklo na vitríne kuchynskej linky. Týmto svojim konaním vzbudil u žalobkyni dôvodnú obavu o život, keďže sa jej vyhrážal smrťou. V súvislosti s uvedeným činom bol žalovaný umiestnený do výkonu väzby v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu, pričom lehota väzby začala plynúť dňa 24.03.2017. Žalovaný bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov a zaradený do ústavu na výkon trestu zo stredným stupňom stráženia, trestným rozkazom zo dňa 21.09.2017, ktorým Okresný súd Nové Zámky rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/94/2017. V období od 24.03.2017 do 21.09.2017 napísal žalovaný žalobkyni niekoľko listov, v ktorých ju obviňuje zo svojho uväznenia a najrôznejším spôsobom sa jej vyhráža, že keď bude na slobode, tak ju bude kontaktovať. Listy s vyhrážkami písal aj sestre žalobkyni a ďalším ľuďom z blízkosti žalobkyne. Žalovaný bude na slobodu prepustený 24.01.2018. Konanie žalovaného žalobkyňa chápe ako prejav osobnej pomsty. Žalobkyňa má vedomosť, že týmto spôsobom sa žalovaný choval aj ku svojej bývalej manželke, ktorej sa vyhrážal od rozvodu až do doby, kedy stretol žalobkyňu a svoje chovanie presmeroval na ňu. V poslednom liste doručenom žalobkyni, žalovaný uvádza: „Jediné čo chcem od teba je vysvetlenie tohto celého. Nič iné ma momentálne nezaujíma...“ Žalovaný sa chce po návrate z výkonu trestu odňatia slobody žalobkyni pomstiť za to, že ho údajne „dostala do väzenia“. Žalobkyňa riadne preukázala dôvodnú obavu o svoj život a zdravie, ako aj dôkazy na osvedčenie

naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia a tiež to, že žalovaný napriek väzbe a trestu odňatia slobody od vyhrážania sa žalobkyni neupustil. Z týchto dôvodov je potrebná dočasná úprava pomerov, pretože v opačnom prípade bude žalovaný po opustení výkonu trestu odňatia slobody kontaktovať osobne, z čoho má žalobkyňa strach, bojí sa o svoj život, svoje zdravie a ako matka aj o zdravie svojich detí.

2. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

4. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,

b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,

c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,

d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,

e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,

f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,

g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,

h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

5. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

6. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

9. Nariadiť neodkladné opatrenie podľa Civilného mimosporového a Civilného sporového poriadku, je podľa zákonných predpokladov prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa potvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ktorá je potrebná a v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na jeho nariadení, t. j. musí osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov z dôvodu, aby sa neskúmali iné záujmy na vydanie takéhoto rozhodnutia súdu. Inštitút

neodkladných opatrení nahradil doterajšie predbežné opatrenia aj v nesporových konaniach a jeho zavedením sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

10. Tak ako je uvedené vyššie, pokiaľ je daný predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (§336 ods. 1 CSP), po jeho vydaní nemusí nasledovať konanie vo veci samej.

11. Neodkladné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strán a je na mieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to buď potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že exekúcia bude ohrozená. Súd na prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že neodkladným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný, nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch strán, ani že v dôsledku neodkladného opatrenia vznikne neprimeraná ujma strane, teda že ujma povinného nesmie byť neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda musia byť nepochybné preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

12. Súd poskytuje ochranu práv žalobcu prostredníctvom neodkladného opatrenia len v prípade, keď obsah výroku rozhodnutia neporušuje žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu žalovaného. Je preto potrebné skúmať, či postupom súdu alebo obsahom výroku rozhodnutia nedochádza k zásahu do práv a slobôd garantovaných ústavou. Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na neodkladné opatrenie. Žalobca, ktorý žiada o nariadenie neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť bezodkladnej dočasnej úpravy pomerov strán. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia a zároveň žalobca musí osvedčiť, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany práv žalobcu poskytovanému súdom v konaní. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti. Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov strán, ktorý neznesie odklad.

13. Pojem násillia, ako taký nie je nikde vo všeobecnom záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú aj duševnú ujmu. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie nemusí obsahovať fyzický obsah s obeťou, pretože zastrážovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 15. októbra 2012, sp. zn. 5 M Cdo 10/2012).

14. Obsah neodkladných opatrení požadujúcich zdržať sa určitého konania v súvislosti s ochranou integrity ohrozenej osoby vychádza zo znenia čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12.06.2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Jedná sa o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek formy rodovo - motivačného násillia alebo násillia v blízkyh vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrážovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Chránenej osobe musí byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana.

15. Žalobkyňa preukázala, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, pretože žalovaný bol uznaný vinným za prečin nebezpečného vyhrážania trestným rozkazom Okresného súdu Nové Zámky pod sp. zn. 3T/94/2017 zo dňa 21.09.2017. Z pripojeného spisu mal súd preukázané, že žalovaný počas výkonu väzby v období od 24.03.2017 do 21.09.2017 napísal viaceré listy, ktoré sa nachádzajú vo vyšetrovacom spise ČVS: ORP-325/1-VYS-NZ-2017 (na č. I. 216-225), z ktorých je nepochybné, že žalovaný má snahu žalobkyňu kontaktovať, čo mal súd potvrdené i z predloženého listinného dôkazu, a to listu zo dňa 14.11.2017. Žalovaný sa domáha odpovedí na niektoré otázky, prečo sa tak zachovala, prečo klamala a prečo tak konala, z čoho možno vyvodiť záver, že sa chce so žalobkyňou stretnúť. Súd považuje strach žalobkyne za preukázaný a dôvodný vzhľadom na predchádzajúce konanie žalovaného a neustály záujem o osobný kontakt za účelom vzájomnej konfrontácie.. Súd mal za to, že žalobkyňa osvedčila naliehavosť danej situácie, nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Neodkladným opatrením je naplnená požiadavka ochrany života a zdravia žalobkyne. Uvedeným neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Žalovaný bol prepustený zo ZVJS Želiezovce, čo mal súd preukázané z úradného záznamu pripojeného spisu Okresného súdu pod sp. zn. 2Nt/37/2017 (na č.l. 17) zo dňa 06.02.2018.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobkyni, ktorá mala plný úspech, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje. Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.